

STOWARZYSZENIE POTOMKÓW SEJMU WIELKIEGO

Budujmy Europę godną tradycji Rzeczypospolitej

---

adres do korespondencji: ul. Wilanowska 37, willa Ave 05-510 Konstancin-Jeziorna; siedziba: ul. Aspekt 67/36 01-904 Warszawa, www.spsw.pl; KRS: 0000296838 REGON: 120638451 NIP 679-297-64-63; e-mail: spsw@spsw.pl; konto bankowe nr PL 98 1500 1487 1214 8007 5930 0000 w Kredyt Bank S.A, BIC: KRDBPLPW

600 LAT UNII HORODELSKIEJ KONFERENCJA MIĘDZYNARODOWA

Zamość 27- 28 września 2013 r.

„Unia w Horodle na tle stosunków polsko - litewskich
od Krewa do Zaręczenia Wzajemnego Obojga Narodów”

PATRONAT HONOROWY

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej

Bronisław Komorowski

Kierownictwo projektu:

Michał Kwilecki, wicekanclerz Stowarzyszenia Potomków Sejmu Wielkiego

tel. 516 120 449; e-mail: michal.kwilecki@onet.eu

Zarząd: Andrzej Jan Krzyżanowski, *Marszałek*; Krzysztof Bystram, Mariusz Nowina-Roźnowski, *Wicemarszałkowie*; Witold Zielonka, *Sekretarz*; Beata Kazimierska-Korsak, *Skarbnik*; **Przewodniczący:** *Komisji Heroldii* – Marek Jerzy Minakowski, *Komisji Rewizyjnej* – Piotr Biliński; *Kolegium Senatu:* Stanisław Czartoryski, *Kanclerz*; Maria H. Szeptycka, *Wicekanclerz*; Michał Kwilecki, *Wicekanclerz*

Organizatorzy:

- Stowarzyszenie Potomków Sejmu Wielkiego,
- Muzeum Zamojskie,
- Muzeum Historii Polski,
- Studium Europy Wschodniej Uniwersytetu Warszawskiego,
- Instytut Wielkiego Księstwa Litewskiego - Kowno,
- Polskie Towarzystwo Heraldyczne.

Organizacje wspierające:

- Królewski Związek Szlachty Litewskiej
- Litewsko-Polskie Forum Dialogu i Współpracy im. Jerzego Giedroycia
- Narodowe Centrum Kultury
- Stowarzyszenie Przyjaciół Muzeum Historii Polski
- Związek Szlachty Polskiej

Prelegenci:

- prof. Jan Tęgowski,
- prof. Henryk Lulewicz,
- prof. Grzegorz Błaszczyk,
- prof. Krzysztof Pietkiewicz,
- dr hab. Lidia Korczak,
- prof. Marcei Antoniewicz,
- dr Tomasz Jaszczółt,
- dr Marek Jerzy Minakowski,
- prof. Anna Sochacka,
- prof. Jan Wroniszewski,
- prof. Franciszek Ziejka,
- dr Aleh Dziarnowicz (Białoruś),
- dr Aleksandr Hrusza (Białoruś),
- Paul Srodecki (Niemcy),
- prof. Robert Frost (Wielka Brytania),

- dr Sergiej Polechov (Rosja),
- dr Jonas Drungilas (Litwa),
- dr Vytas Jankauskas (Litwa),
- prof. Andriej Blanuca (Ukraina)

Panel dyskusyjny:

- prof. Andrzej Zakrzewski,
- prof. Andrzej Rachuba,
- prof. Jolanta Choińska-Mika,
- prof. Henryk Samsonowicz,
- dr hab. Sławomir Górzyński
- prof. Ryszard Szczygieł,
- dyr. Jan Malicki
- Prof. Krzysztof Skupieński.

Komitet Honorowy:

Gediminas Kirkilas, wiceprzewodniczący Sejmu Republiki Litwy

Radosław Sikorski, minister Spraw Zagranicznych

Bogdan Zdrojewski, minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Eugeniusz Grzeszczak, wicemarszałek sejmu RP

Stanisław Karczewski, wicemarszałek senatu RP

Loreta Zakareviciene, ambasador Republiki Litwy w Polsce

Jolanta Szołno-Koguc, wojewoda lubelski

Krzysztof Hetman, marszałek województwa lubelskiego

Marcin Zamoyski, prezydent Zamościa

prof. Alvydas Nikžentaitis, prezes Zarządu Litewsko-Polskiego Forum Dialogu i Współpracy im. Jerzego Giedroycia

prof. Andrzej Rottermund, dyrektor Zamku Królewskiego w Warszawie

prof. Henryk Samsonowicz, Instytut Historyczny Uniwersytetu Warszawskiego

prof. Andrzej Ciechanowiecki, Fundacja Lanckorońskich

Maciej Radziwiłł, prezes Rady Nadzorczej „Trakcja” S.A.

dr hab. Sławomir Górzyński, prezes Polskiego Towarzystwa Heraldycznego

Sponsorzy:

Sponsor prywatny:

- Maciej Radziwiłł,

Sponsorzy instytucjonalni:

- B&B Hotels

- BBI Development

- Fundacja Lanckorońskich w Londynie,

- Media Group sp. z o.o.

- Polish Aid Foundation Trust w Londynie,

- Studium Europy Wschodniej Uniwersytetu Warszawskiego.

Partnerzy:

- AM ART-MEDIA AGENCJA PR Sp. z o.o.

- Agencja Neo-Art Maria Bujnowska

- Barbara Thun, tłumaczka na j. angielski (Związek Szlachty Polskiej)

- Tadeusz Gajl, autor wizerunków herbów rycerstwa polskiego

- Hotel i Restauracja "Renesans", Zamość, ul. Grecka 6 - współorganizator uroczystego bankietu.

Dlaczego Horodło, dlaczego konferencja? Ważne pytania...

Unia Horodelska zapoczątkowała historię Rzeczypospolitej. W dziejach Polski akt ten kojarzony jest przede wszystkim z wielkim sukcesem politycznym. Był to sukces nie tylko Korony Polskiej i Kościoła Rzymskiego.

Czy dla innych narodów, które kształtowały się na obszarze ówczesnej Rzeczypospolitej z dzisiejszych terenów Litwy, Białorusi i Ukrainy równie łatwo o tak jednoznaczną ocenę?

„Złoty wiek” był wspólny dla wszystkich. Jednakże, czy koszty późniejszych niepodległości i klęski rozbiorów rozłożone zostały równomiernie? Czy prawdą jest, że Polacy wynoszą z dawnej Rzeczypospolitej najwięcej, podczas gdy dla innych kwestią staje się nie tylko brak wspólnego, utraconego państwa, ale groźba utraty tożsamości? Na ile aktualne jest pytanie, czy wybory polityczne, jakich dokonano w Horodle były jednakową korzyścią dla wszystkich? Jak dzisiaj z perspektywy niezależnych państw na obszarze dawnej Rzeczypospolitej można spojrzeć na sojusz zawarty przed wiekami? Czy dla Litwinów, Białorusinów i Ukraińców sojusz z Polską był historyczną szansą czy też źródłem rozczarowania?

W 600 lat od podpisania Unii na powyższe pytania odpowiedzi będą szukali podczas naszej konferencji wybitni historycy z Polski, Litwy, Ukrainy, Białorusi i Rosji, a także Wielkiej Brytanii i Niemiec.

Program Konferencji:

27 września 2013

15.00-15.30 Otwarcie konferencji

Sesja I: Wokół Unii Horodelskiej

Moderator: prof. Ryszard Szczygieł

15.30-15.55, prof. Jan Tęgowski, *Droga do Horodła - budowanie zbliżenia polsko-litewskiego od Krewa*

15.55-16.20, prof. Andrej Blanuca, *Polityka Wielkiego Kniazia Litewskiego Witolda na Ziemiach wielkiego Księstwa Litewskiego po Unii w Horodle*

16.20-16.45, dr Aleh Dziarnowicz, *Unia Horodelska: podział czy transformacja społeczeństwa W.K.L.*

16.45-17.10, dr Vytas Jankauskas, *Akta homagialne a stosunki wewnątrz dynastyczne w Wielkim Księstwie Litewskim*

17.10-17.30 przerwa

17.30-17.55 dr Sergiej Polechov, *Unia Horodelska a wojna domowa w W. Ks. Litewskim po śmierci Witolda*

17.55-18.20 prof. Anna Sochacka, *Stosunek polskiej elity politycznej do Unii w Horodle*

18.20-18.45 dr hab. Lidia Korczak, *Co zostało po Horodle ?Polsko-litewskie negocjacje unijne przełomu XV i XVI w. (Wilno, Mielnik)*

18.45-19.10 prof. Krzysztof Pietkiewicz, *Litewskie konotacje unii mielnickiej - 90 lat po Horodle*

19.10-19.40 dyskusja

20.00 – kolacja

28 września 2013

Sesja II: Wokół sygnatariuszy Unii Horodelskiej

Moderator: prof. Krzysztof Skupieński

9.00-9.25, prof. Marceli Antoniewicz, *Genealogiczno-heraldyczne i prozopograficzne uwarunkowania unii horodelskiej w świetle źródeł i tradycji historiograficznej*

9.25-9.50, prof. Jan Wroniszewski, *Adopcja horodelska w świetle praktyki adopcji herbowej w późnośredniowiecznej Polsce*

9.50-10.15, dr Marek Jerzy Minakowski, *Potomkowie sygnatariuszy z Horodła w elicie Korony i Litwy kolejnych wieków*

10.15-10.30, przerwa

10.30-10.55, prof. Henryk Lulewicz, *Perypetie rodu marszałka Jakuba Rałowicza herbu Pobóg (XV - XVI wiek)*

10.55-11.20, dr Tomasz Jaszczolt, *Ród Niemiry z Wsielubia herbu Jastrzębiec do połowy XVI wieku*

11.20-11.45, dr Aleksandr Hrusza, *Import polski "dobrych praw chrześcijańskich" i ich recepcja w W.K.L. u schyłku XIV - pierwszej połowie XVI wieku*

11.45-12.15 dyskusja

12.30-13.30 obiad

Sesja III: Wokół unii polsko-litewskich

Moderator: prof. Andrzej Rachuba

13.30-13.55, prof. Robert Frost, *Unia Horodelska na tle europejskim,*

13.55-14.20, dr Jonas Drungilas, *Echo unii polsko-litewskich (od Krewa poprzez Horodło do Lublina): migracja, reemigracja i związki z Ojczyzną szlachty polskiej przybyłej na Żmudź (druga połowa XVI - początek XVII w.)*

14.20-14.35 przerwa

14.35-15.00, prof. Grzegorz Błaszczyk, *Unia polsko-litewska w latach 1569-1791*

15.00-15.25, dr Paul Srodecki, *Spory polsko-krzyżackie a sprawa litewska na soborach w Konstancji i Bazylei*

15.25-15.50, prof. Franciszek Ziejka, *Rola tradycji horodelskiej w życiu narodowym polskim czasów niewoli*

15.50-16.25 dyskusja

16.25-16.40 przerwa

16.40-17.40 *Polska-Litwa-Europa w średniowieczu i epoce wczesno nowożytnej*

Panel dyskusyjny z udziałem: prof. Jolanty Choińskiej-Miki, prof. Andrzeja Rachuby, prof. Henryka Samsonowicza, prof. Andrzeja Zakrzewskiego i dr hab. Sławomira Górzyńskiego

Moderator: Dyr. Jan Malicki

18.00 otwarcie wystawy „Od Horodła do Horodła.

Unia horodelska: dzieje i pamięć (1413-2013)” w Muzeum

Zamojskim; adres: ul. Ormiańska 26.

Organizatorami wystawy są: Muzeum Zamojskie w Zamościu i Muzeum Historii Polski w Warszawie.